

Un anunci que és una lliçó moral

L'anunci de la loteria de Nadal d'aquest any és d'antologia. És un d'aquells que ens quedarà gravats a tots els que l'hem vist, igual com se'ns queden gravades algunes cançons, algunes pel·lícules o alguns fets històrics d'aquells que han marcat el nostre temps. El seu impacte publicitari és innegable perquè t'arriba i et commou, però més enllà d'això, l'anunci d'aquest any de la loteria de Nadal és com una gran lliçó moral explicada en mig minut. Com un tríptic del món en què vivim: per una banda, l'alegria dels afortunats --tantes vegades inconscient i tantes vegades absurda--, gairebé sempre aliena a la desgràcia dels altres; per l'altra, la tristesa i de vegades també l'angoixa dels que es queden fora de joc en tots els sentits; i entre els uns i els altres, el gest generós dels qui pensen en els exclosos i els allarguen la mà. Ha de ser tan fantàstic poder-li dir a algú "ei, que a tu també t'ha tocat, mira: jo et guardava el dècim". L'anunci de la loteria d'aquest any és com una d'aquelles *Històries possibles* que escrivia el Ramon Folch Camarasa, històries que no surten mai als diaris però que, afortunadament, de tant en tant passen.

Als antípodes de la història solidària que explica aquell anunci, n'hi ha d'altres de ben reals i de ben recents que expressen tot el contrari. L'any 2004, el número que jugava el Consell de la Joventut de Navàs va resultar ser el de la grossa de Nadal i ben aviat es va escampar el rumor que deia que la nit abans del sorteig havien quedat força participacions per vendre però que a l'endemà, un cop sabut el resultat, totes les butlletes s'havien exhaurit. Certa o no, aquesta història de la loteria de Navàs seria l'altra cara exacta d'aquell anunci: una metàfora de la cobdícia. Però per il·lustrar el que és la cobdícia n'hi ha prou amb escoltar les notícies o llegir els diaris. Veure quins són els sous, les indemnitzacions i les jubilacions dels grans càrrecs de la banca, dels de la gran banca espanyola i també els d'alguns de molt més a prop nostre. Demanar-los si no els semblen immorals les quantitats que els paguen, preguntar-los què en fan amb tants diners, com els llencen. Dir-los si serien capaços de mirar a la cara l'home de l'anunci, donar-li un copet a l'esquena i desitjar-li bon Nadal.